

LÄÄKEBAROMETRI 2019

Aineistonkeruu ja tutkimusseloste

FIMEA KEHITTÄÄ
ARVIOI JA INFORMOI
8/2019

LÄÄKEBAROMETRI 2019

- Aineistonkeruu ja tutkimusseloste

Fimea kehittää, arvioi ja informoi
-julkaisusarja 8/2019

Julkaisuajankohta joulukuu/2019
Julkaisupaikka: Kuopio

© Lääkealan turvallisuus-
ja kehittämiskeskus
Fimea 2019

Julkaisija
Lääkealan turvallisuus- ja
kehittämiskeskus Fimea
Postiosoite: PL 55, 00034 FIMEA
Puh. vaihde: 029 522 3341
www.fimea.fi

Jakelutiedot
www.fimea.fi/tietoa_fimeasta/julkaisut
www.julkari.fi

ISBN 978-952-7299-06-7
ISSN-L 1799-7135
ISSN 1799-7135 (painettu, poista, jos ei paineta)
ISSN 1799-7143 (verkkojulkaisu)

Korjaus 23.11.2020
Muuttujien nimet yhtenäistetty muiden
Lääkebarometri -aineistojen kanssa. Muutokset tehty
liitteeseen 3.

Käsikirjoittajat

Kati Sarnola

Tutkija, FaT, KTM, LHA
Lääkealan turvallisuus- ja
kehittämiskeskus Fimea

Katri Hämeen-Anttila

Tutkimus- ja
kehittämispäällikkö, dosentti,
FaT
Lääkealan turvallisuus- ja
kehittämiskeskus Fimea

Johanna Jyrkkä

Tutkija, dosentti, FaT
Lääkealan turvallisuus- ja
kehittämiskeskus Fimea

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	4
Resumé	5
Extended English Summary	6
1. Johdanto.....	8
2. Otanta ja aineistonkeruu	9
3. Aineiston edustavuus suhteessa	10
4. Yhteenveto.....	16
Lähteet.....	18
Liitteet.....	20

Tiivistelmä

Sarnola K, Hämeen-Anttila K, Jyrkkä J. Lääkebarometri 2019. Aineistonkeruu ja tutkimusseloste. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 8/2019. 74 s. ISBN 978-952-7299-06-7.

Avainsanat: väestö, survey-tutkimukset ja kyselylomakkeet, lääkevalmisteet, lääkkeiden käyttö

Fimea toteutti syksyllä 2019 järjestyksessään kolmannen Lääkebarometri-kyselyn. Tutkimuksen aineisto on kerätty verkkokyselyinä. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää ja kuvata kansalaisten näkemyksiä lääkkeistä ja niiden käytöstä. Tänä vuonna kyselyssä oli mukana 10 moduulia.

Kyselyn otos (n = 10 650) muodostui Taloustutkimus Oy:n verkkopaneeliin kuuluvista 18–79-vuotiaista suomalaisista. Otanta oli stratifioitu sukupuolen, iän, koulutustason ja asuinpaikan mukaan. Kyselyn tavoitteena oli saada 2 000 vastausta. Kyselyyn vastasi 2 104 henkilöä (19,8 %).

Aineiston edustavuutta tarkasteltiin vertaamalla jakaumia vuosien 2017–2018 väestöjakaumiin. Tarkasteltavina tekijöinä olivat sukupuoli, ikä, sosioekonominen asema (koulutus, pääasiallinen toiminta ja tulot), siviilisääty ja asuinalueen kaupunkimaisuus. Naiset olivat hieman yliedustettuna suhteessa väestöön. Aineisto edusti väestöä hyvin keski-ikäisessä ja tätä vanhemmassa väestössä ja heikommin nuoremmassa ikäryhmässä. Työllisten vertailu ei ollut suoraan mahdollista johtuen erilaisesta tilastointitavasta. Kyselyssä työttömät olivat aliedustettuina, kun taas eläkeläiset edustivat väestöä hyvin. Korkeakoulututkinnon suorittaneet olivat kyselyssä yliedustettuina ja matalasti koulutetut aliedustettuina suhteessa väestöön. Kaupungin läheisellä taajama-alueella asuvat olivat hieman yliedustettuina, kaupungissa ja haja-asutusalueella asuvat taas hieman aliedustettuina verrattuna väestöön.

Resumé

Sarnola K, Hämeen-Anttila K, Jyrkkä J. Läkemedelsbarometern 2019. Beskrivning av materialinsamlingen och undersökningen. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea. Publikationsserien Fimea utvecklar, utvärderar och informerar 8/2019. 74 s. ISBN 978-952-7299-06-7.

Nyckelord: Befolkning, Kartläggning och enkäter, Läkemedel, Läkemedelsförsörjning

Hösten 2019 genomförde Fimea *Läkemedelsbarometern*, den tredje i ordningen. Det är fråga om en enkätundersökning, där materialet har insamlats i form av en webbenkät. Avsikten med undersökningen var att reda ut och beskriva medborgarnas syn på läkemedel och deras användning. I år omfattade undersökningen 10 moduler.

Enkätens sampel (n = 10 650) utgjordes av 18–79-åriga finländare som ingår i Taloustutkimus Oy:s webbpanel. Samplet var stratifierade enligt kön, ålder, utbildning och boendeort. Målet med webbenkäten var att få in 2 000 svar. Sammanlagt 2 104 personer svarade (19,8 %) på webbenkäten.

Hur representativt materialet är granskades genom att jämföra fördelningarna i materialet med befolkningsfördelningarna 2017–2018. Faktorer som granskades var kön, ålder, socioekonomisk ställning (utbildning, huvudsaklig verksamhet och inkomster), civilstånd och boendeområdets urbaniseringsgrad. Kvinnor var också något överrepresenterade i förhållande till befolkningen. Uppgifterna representerade befolkningen bra i medelålders och äldre befolkning och mindre bra i yngre åldersgrupper. Jämförelse av anställda var inte möjligt på grund av olika statistiska metoder. I undersökningen var de arbetslösa underrepresenterade, medan pensionärer representerade befolkningen väl. Högt utbildad var överrepresenterade och personer med låg utbildning underrepresenterade bland befolkningen i undersökningen. Människor som bodde i stadsområden nära staden var något överrepresenterade, medan de som bodde i stads- och glest befolkade områden var något underrepresenterade jämfört med den allmänna befolkningen.

Extended English Summary

Sarnola K, Hämeen-Anttila K, Jyrkkä J. *Medicines Barometer 2019. Description of the data and data collection of the population survey. Finnish Medicines Agency Fimea. Serial Publication Fimea Develops, Assesses and Informs 8/2019. 74 p. ISBN 978-952-7299-06-7.*

Keywords: Population, Surveys and Questionnaires, Pharmaceutical Preparations, Drug Utilization

The Fimea's *Medicines Barometer 2019* is designed to study opinions and experiences related to medicines in Finnish population. The first *Medicines Barometer* – conducted in 2015 – was a cross-sectional survey using two different data collection methods: a postal survey and an online survey (so called internet panel). Both surveys were repeated in 2017, after which the online survey is repeated bi-annually.

This report describes the data and data collection of the population survey. Furthermore, the report presents the distributions of responses for each question (**Appendix 3**) and compares the respondents' socio-economic and demographic characteristics to the general population.

The aim of the study was to investigate and to describe the perceptions of citizens regarding medicines and their use. There were 10 modules included in the survey in 2019.

Questionnaire

Fimea developed the questionnaire (**Appendix 1**, in Finnish) in collaboration with several stakeholders. Several previous studies and scales, which are described in more detail elsewhere, were utilized. For the main parts, the questionnaire followed the content of *Medicines Barometers 2015* and *2017*.

Taloustutkimus, who used their pre-recruited internet panel in data collection containing approximately 40,000 Finns, carried out the survey. From this panel, a sample of 8,825 respondents representing 18–79-year-old Finns were invited to participate on 23 September 2019. Reminders were sent to 1,825 panel members on 1 October and 4 October 2019 to 18–24 and 50–79 year olds and other than highly educated Finns from the regions of Western, Eastern and Northern Finland. After the reminders, 2,104 responses were reached and the target number of respondents, 2,000, was achieved. The final response rate was 19.8%. The sample was stratified by gender, age, education and area of residence.

Representativeness

The representativeness of the *Medicines Barometer 2019* survey was assessed by comparing the respondents' sociodemographic and -economic characteristics to the general population.

Tables 2 and **3**, and **Figure 1** present the distribution of respondents by gender and age, in relation to the respective distributions of the general population. Women were slightly overrepresented in the survey. Respondents aged 30–34, 40–44 and 50–54 were overrepresented, while respondents aged under 29 and 45–49 were underrepresented in the survey.

Tables 4 and 5 present the distribution of the respondents by labour market status, education, household income and area of residence in *Medicines Barometer 2019* and in population. By labour market status, comparison of employed population was not directly possible due to a different classification of employment in the survey and statistics. Unemployed were slightly underrepresented in the survey, while retired respondents represented the population well. The respondents of the online survey had, on average, higher level of education than the general population. Particularly people with a low level of education were underrepresented among the respondents of the survey. The income of respondents in the survey represented well the general population. The median household income among the general population was 2.550 euros per month. Among the respondents of the survey, the median household income was 2.001–3.000 euros. The respondents of the survey lived slightly more often in the outer urban area and slightly more rarely in cities and in sparsely populated area than the general population.

Based on the assessment of representativeness, the respondents of the *Medicines Barometer* and the general population differ to some extent in their demographic and socioeconomic characteristics.

General notices

The changes made to the online survey must be taken into consideration when comparing the *Medicines Barometer* 2015, 2017 and 2019. In the 2015 and 2019 online surveys, it was impossible to progress without responding to all questions. The 2017 surveys (postal and online surveys) gave respondents identical opportunities to leave a question unanswered.

Table 6 summarizes the representativeness of the survey conducted in 2019 to the Finnish population. Differences in the sociodemographic and -economic characteristics should be taken into account when using the data for research purposes.

1. Johdanto

Fimea toteutti kolmannen Lääkebarometri -kyselyn syksyllä 2019. Sen tavoitteena oli selvittää ja kuvata kansalaisten näkemyksiä lääkkeistä ja niiden käytöstä. Lääkebarometri -kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Kysely pohjautuu vaihteleviin moduuleihin.

Lääkebarometri 2019 -kyselyssä olivat mukana seuraavat moduulit:

- Taustamuuttajat
- Terveys ja lääkkeet
- Osallistuminen päätöksentekoon
- Lääkehoidon seuranta
- Lääkkeiden ostopaikat
- Mielenpitoet lääkkeistä
- Mielenpitoet itsehoitolääkkeistä
- Terveystietäminen
- Rokotteet
- Lääkkeet ja ympäristö

Lääkebarometri 2019 -kyselyn moduulit ja niiden sisältö on suunniteltu yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Ne muokattiin Rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkostosta (RATTI) ja julkisesta kommentointipyyynnöstä saatujen kommenttien perusteella. Osa kyselylomakkeen sisällöistä perustuu yleisesti käytössä oleviin tai aiemmissa tutkimuksissa käytettyihin mittareihin ja väittämiin (1-10). Kysymysten taustatiedot ovat saatavilla pyynnöstä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta.

Tässä raportissa kuvataan Lääkebarometri 2019 -kyselytutkimuksen aineistonkeruu ja esitetään aineiston edustavuus suhteessa väestöön. Raportti sisältää englanninkielisen laajennetun tiivistelmän. Lisäksi kaikki taulukot ja kuvio on esitetty suomeksi ja englanniksi.

2. Otanta ja aineistonkeruu

Lääkebarometri 2019 toteutettiin verkkokyselynä (liite 1). Vuosista 2015 ja 2017 poiketen verkkokyselyn ohella ei kustannussyistä toteutettu postikyselyä. Kyselyn kohdejoukko pysyi kuitenkin samana käsittäen 18–79-vuotiaat Suomessa asuvat henkilöt. Otanta tehtiin ositettuna satunnaisotantana huomioiden ikä, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalue. Kysely toteutettiin suomeksi.

Taloustutkimus Oy vastasi kyselyn otoksen poiminnasta ja aineiston keruusta. Aineistonkeruuaika oli noin kaksi viikkoa (23.9.–8.10.2019). Kyselyyn osallistumiskutsu lähetettiin 8825 Taloustutkimuksen internetpaneeliin kuuluvalla henkilölle. Internetpaneeli on suljettu yhteisö, johon kuuluu noin 40 000 suomalaista. Vastaajat on rekrytoitu paneeliin monikanavaisesti Taloustutkimus Oy:n toteuttamien väestötutkimusten yhteydessä. Otokseen valikoituneet saivat sähköpostitse tietoa Lääkebarometri 2019 -kyselyn tarkoituksesta sekä kyselyn käytännön toteutuksesta ja muodostuvan aineisto käsittelystä (liite 2). Kyselyyn vastaaminen tulkittiin tietoisesti suostumukseksi kyselyyn osallistumisesta.

Muistutus kyselyyn vastaamisesta lähetettiin 1.10.2019 kaikille muille paitsi 35–49-vuotiaille, jotka olivat tässä vaiheessa tiedonkeruuta ylliedustettuina. Toinen muistutuskutsu lähetettiin 4.10.2019 18–24- ja 50–79-vuotiaille, jotta näiden ikäryhmien suhteellista osuutta aineistossa saatiin vastaamaan paremmin väestöä. Samalla otettiin lisäotosta Länsi-Suomen, Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen alueilta muista kuin korkeakoulutaustaisista suomalaisista. Tällä korjattiin vastaajien alueellista ja koulutustaustajakaumaa. Lisäotoksen koko oli 1825 henkilöä. Tutkimukseen kutsuttiin näin ollen alkuperäinen otos huomioiden yhteensä 10 650 henkilöä.

Tiedonkeruu päätettiin 8.10.2019 vastaajamäärätavoitteen ($n=2\ 000$) ylittyessä. Kyselyyn vastasi 2 104 otokseen kuuluvaa ja lopullinen vastausprosentti oli 19,8 %. Kyselyn vastausprosentti oli vastaava kuin Lääkebarometri 2015 ja Lääkebarometri 2017 -kyselyiden verkkokyselyissä. Vuonna 2017 postikyselyn vastausprosentti oli 45,0 % ja verkkokyselyn 23,9 %. Vuonna 2015 vastaavat luvut olivat 39,9 % ja 16,1 %. Kyselyiden vastausaktiivisuus on yleisesti laskenut merkittävästi viime vuosikymmeninä (11). Lääkebarometri 2019 -kyselyn vastausprosentit mukailevat kuitenkin nykyistä vastausaktiivisuutta samantyyppisissä kyselytutkimuksissa.

Kyselyssä vastaaminen kaikkiin kysymyksiin oli pakotettua, kuten Lääkebarometri 2015 - verkkokyselyssä. Lääkebarometri 2017 -verkkokyselyssä vastaajien oli mahdollista siirtyä seuraavan kysymykseen vastaamatta.

Muuttujille on tarvittaessa saatavilla painokertoimet.

3. Aineiston edustavuus suhteessa

Lääkebarometri 2019 -kyselyyn vastaajien edustavuutta tarkasteltiin suhteessa väestöön vertaamalla aineistojen jakaumia vuosien 2017 ja 2018 väestöjakaumatietoihin (12-18). Tarkastelun kohteena olivat sukupuoli, ikä, sosioekonominen asema (koulutus, pääasiallinen toiminta ja tulot), siviilisäätö ja asuinalueen kaupunkimaisuus.

Aineistossa naisten osuus vastaajista oli suhteessa suurempi kuin samanikäisessä väestössä (**taulukko 1**). Naiset ovat siten hieman yliedustettuna aineistossa.

Taulukko 1. Sukupuolijakauma (18–79-vuotiaat) *Lääkebarometri*-aineistossa ja väestössä (12). / Table 1. Gender distribution in Medicines Barometer 2019 data and in population (aged 18–79 years) (12).

Sukupuoli Gender	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Väestö Population n=5 517 919	Väestö Population n=5 517 919
	n	%	n	%
Nainen Female	1 162	55,2	2 794 629	50,6
Mies Male	942	44,8	2 723 290	49,4

Aineiston ikäjakauma ei täysin noudata väestön ikäjakaumaa (**taulukko 2, kuvio 1**) (12). Aineistossa ovat aliedustettuina alle 29-vuotiaat ja 45–49-vuotiaat, kun taas yliedustettuina ovat 30–34-vuotiaat, 40–44-vuotiaat ja 50–54-vuotiaat. Kokonaisuudessaan aineisto siis edustaa hyvin väestöä vanhemmissa ikäryhmissä ja heikommin nuoremmassa ikäryhmissä.

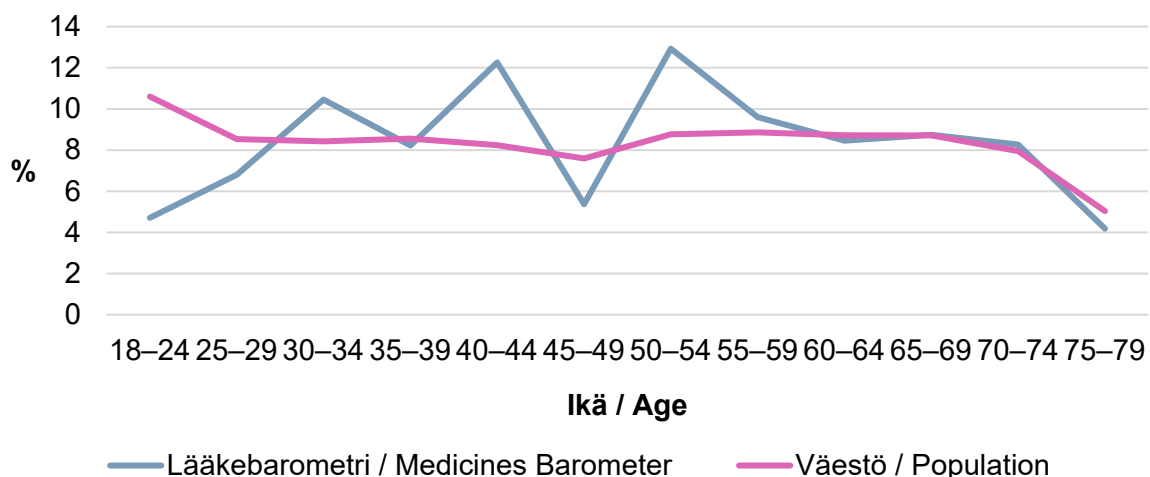
Vastaajien jakauma työmarkkina-aseman, koulutuksen ja tulojen mukaan on esitetty **taulukossa 3**. Tilastokeskuksen (13-14) tietojen mukaan vuonna 2018 työllisyysaste oli 71,7 % ja työttömyysaste 7,4 %. *Lääkebarometri 2019* -kyselyyn vastanneista 53,2 % ilmoitti olevansa kokopäivä- tai osa-aikatyössä ja 5,9 % työttömiä tai lomautettuina. Työllisyyden vertailu ei ole suoraan mahdollinen johtuen poikkeavasta työllisyyden luokittelusta kyselyssä ja tilastoissa. Kyselyssä työttömät olivat hieman aliedustettuina. Eläketurvakeskuksen vuoden 2019 tietojen mukaan vuonna 2018 16–79-vuotiaista suomalaisista 28 prosenttia sai vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys-, osa-aika- tai maatalouden erityiseläkettä (19). *Lääkebarometri 2019* -kyselyyn vastanneista 26,6 % vastasi olevansa eläkkeellä. Eläkeläisten määrä vastaa näin ollen hyvin väestöä, mikä on havaittavissa myös ikäjakaumasta (**taulukko 2, kuvio 1**).

Vuonna 2017 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 28 %:lla ei ollut perusasteen jälkeistä tutkintoa, 40 % oli suorittanut toisen asteen tutkinnon ja 30 % alimman korkea-asteen, alemman korkeakouluasteen tai ylimmän korkeakouluasteen tutkinnon (15). *Lääkebarometri 2019* -kyselyyn vastanneista 7,8 % oli suorittanut perus- tai kansakoulun, 47,9 % lukion tai

ammattillisen koulutuksen ja 42,4 % yliopisto-, korkeakoulu- tai ammattikorkeakoulututkinnon. Perusasteen koulutuksen suorittaneet olivat kyselyssä aliedustettuina ja korkeakoulututkinnon suorittaneet yliedustettuina väestöön verrattuna. *Lääkebarometri 2019* -kyselyyn vastanneet olivat 18 vuotta täyttäneitä, joten perusasteen koulutuksen, lukion ja ammattillisen koulutuksen suorittaneiden osuus ei ole täysin vertailukelpoinen 15 vuotta täyttäneen väestön kanssa.

Taulukko 2. Ikäjakauma (18–79-vuotiaat) sukupuolen mukaan Lääkebarometri 2019 -aineistossa ja väestössä (12, 14) / Table 2. Age distribution by gender in Medicines Barometer 2019 data and in population (aged 18–79 years) (12, 14).

Ikäluokka Age group	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Väestö Population n=4 157 118	Väestö Population n=4 157 118
	Mies Male	Nainen Female	Mies Male	Nainen Female
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
18–24	26 (2,8)	73 (6,3)	226 715 (10,9)	213 971 (10,3)
25–29	53 (5,6)	90 (7,7)	182 635 (8,8)	172 237 (8,3)
30–34	85 (9,0)	135 (11,6)	180 832 (8,7)	169 564 (8,1)
35–39	80 (8,5)	93 (8,0)	183 327 (8,8)	172 424 (8,3)
40–44	128 (13,6)	130 (11,2)	175 769 (8,5)	166 596 (8,0)
45–49	61 (6,5)	52 (4,5)	160 573 (7,7)	155 005 (7,4)
50–54	112 (11,9)	160 (13,8)	183 302 (8,8)	181 247 (8,7)
55–59	84 (8,9)	118 (10,2)	183 156 (8,8)	185 077 (8,9)
60–64	68 (7,2)	110 (9,5)	177 055 (8,5)	185 506 (8,9)
65–69	90 (9,6)	94 (8,1)	174 278 (8,4)	187 930 (9,0)
70–74	101 (10,7)	73 (6,3)	154 506 (7,5)	176 154 (8,5)
75–79	54 (5,7)	34 (2,9)	91 933 (4,4)	117 326 (5,6)

Kuvio 1. Ikäjakauma (%) Lääkebarometri 2019 -aineistossa ja väestössä (12, 14). / Figure 1. Age distribution (%) in Medicines Barometer 2019 data and in population (12, 14).

Taulukko 3. Vastaajien työmarkkina-aseman, koulutuksen ja tulojen jakauma (%) Lääkebarometri 2019-aineistossa / Table 3. Distribution of respondents (%) according to labour market status, education and household income in Medicines Barometer 2019 data.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n	%
Työmarkkina-asema Employment status		
Kokopäivätyö Full-time work	982	46,7
Osa-aikatyö Part-time work	137	6,5
Osa-aikaeläke Part-time pension	51	2,4
Työtön tai lomautettu Unemployed or laid off	125	5,9
Eläkkeellä Retired	559	26,6
Äitiys- tai isyysvapaa, vanhempainvapaa tai hoitovapaa Maternity or paternity leave, parental leave or child care leave	44	2,1
Opiskelija Student	148	7,0

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
Muu Other	58	2,8
Koulutus Education		
Peruskoulu tai kansakoulu Basic education	165	7,8
Lukio tai ammatillinen koulutus General upper secondary education or vocational education and training	1 008	47,9
Yliopisto, korkeakoulu tai ammattikorkeakoulu University, other academic education or polytechnic education	893	42,4
Muu Other	38	1,8
Kotitalouden jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot Combined monthly income of household after taxes		
Enintään 1 000 € 1,000€ at the most	186	8,8
1 001–2 000 €	396	18,8
2 001–3 000 €	502	23,9
3 001–4 000 €	482	22,9
4 001–5 000 €	298	14,2
5 001–8 000 €	201	9,6
Yli 8 000 € More than 8,000€	39	1,9

Kotitalouden jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot on ilmoitettu kyselyssä valitsemalla seitsemästä luokasta sopivin (**taulukko 3**). Tulotason mediaani oli kyselyssä 2 001–3 000 €. Vuonna 2017 kotitalouksien käytettävissä olevan rahatulon mediaani oli noin 2 550 € kuukaudessa (16).

Kyselyyn vastanneiden asuinalueen kaupunkimaisuus vastaa melko hyvin vuoden 2017 väestötietoa (**taulukko 4**) (17). Kyselyyn vastanneet asuvat hieman harvemmin kaupungissa tai haja-asutusalueella, ja hieman useammin kaupungin läheisellä taajama-alueella kuin väestö.

Taulukko 4. Vastaajien asuinalueiden jakauma (%) *Lääkebarometri 2019* -aineistossa ja väestössä (17) / Table 4. Distribution of respondents (%) according to the area of residence and city in Medicines Barometer 2019 data and in population (17).

Asuinalue Residential area	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Väestö Population n=5 441 925	Väestö Population n=5 441 925
	n	%	n	%
Kaupunki City	1 442	68,5	3 856 747	70,9
Kaupungin läheinen taajama-alue Outer urban area	223	10,6	388 716	7,1
Haja-asutusalue tai maaseutu Sparsely populated area or countryside	439	20,9	1 196 462	22,0

Vuonna 2018 väestöstä 35,9 % oli naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa (taulukko 5) (18). Vertailu Lääkebarometri 2019 -kyselyn aineistoihin ei ole suoraan mahdollinen johtuen erilaisesta siviilisäätyn luokittelusta. Tilastokeskus ei luokittele avoliittoa samaan kategoriaan naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevien kanssa, kuten Lääkebarometri 2019 -kyselyn aineistossa on kysytty. Tilastokeskuksen mukaan 48,5 % oli naimattomia tai avoliitossa vuonna 2017 (18). Leskien osuus kyselyssä oli 2,1 %, kun taas samanikäisessä väestössä leskeksi jääneitä oli 5,1 % vuonna 2018. Eronneita väestössä oli 10,5 %, kun taas vastaava osuus kyselyssä oli 8,9 %. Lesket ja eronneet olivat näin ollen hieman aliedustettuina aineistossa.

Taulukko 5. Vastaajien siviilisäädyn jakauma (%) *Lääkebarometri 2019* -aineistossa ja väestössä (18) / Table 5. Distribution of respondents (%) according to civil status in Medicines Barometer 2019 data and in population (18).

Siviilisäätö Civil status	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Väestö Population n=5 441 925	Väestö Population n=5 441 925
	n	%	n	%
Naimisissa, avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa ¹ Married, cohabiting or in registered partnership	1 364	64,8	1 980 630 ¹	35,9 ¹
Naimaton Unmarried	509	24,2	2 675 896	48,5

Siviilisäätö Civil status	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Väestö Population n=5 441 925	Väestö Population n=5 441 925
Asumuserossa tai eronnut Separated or divorced	187	8,9	581 667	10,5
Leski Widow	44	2,1	279 726	5,1

1 Tilastokeskus ei luokittele avoliittoa samaan kategoriaan naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevien kanssa

4. Yhteenveto

Lääkebarometri 2019 -kysely toteutettiin otokselle 18–79-vuotiaita Suomessa asuvia henkilöitä. Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä. Kyselyyn vastasi 2104 (vastausprosentti 19,8 %) henkilöä.

Tässä raportissa on tarkasteltu kyselyn aineiston edustavuutta verrattuna suomalaisen samanikäiseen väestöön (taulukko 6). Tarkastelussa havaittiin, että aineiston ikäjakauma ei täysin noudata väestön ikäjakaumaa, vaan kyselyssä vastaajien ikäjakauma on painottunut vanhimpiin ikäluokkiin (taulukko 2, kuvio 1). Tämä saattaa johtua kyselyn aiheesta, mikä kiinnostaa enemmän lääkkeitä käyttäviä ikäluokkia. Lisäksi tiedetään, että kyselyihin jättävät tyypillisesti vastaamatta nuoret miehet, naimattomat, matalampaan sosioekonomiseen asemaan kuuluvat ja kaupungissa asuvat (11).

Lisäksi naiset olivat hieman yliedustettuna kyselyssä suhteessa väestöön (taulukko 1). Työllisyyden vertailu ei ole suoraan mahdollinen johtuen poikkeavasta työllisyyden luokittelusta kyselyssä ja tilastoissa. Työttömät olivat kyselyssä hieman aliedustettuna, kun taas eläkeläiset edustivat väestöä hyvin (taulukko 3). Perusasteen koulutuksen suorittaneet olivat kyselyssä aliedustettuna ja korkeakoulututkinnon suorittaneet yliedustettuna väestöön verrattuna. Kyselyyn vastanneiden asuinalueen kaupunkimaisuus vastasi melko hyvin väestöä (taulukko 4). Kaupungissa ja haja-asutusalueella asuvat olivat kyselyssä hieman aliedustettuna ja kaupungin läheisellä taajama-alueella asuvat hieman yliedustettuna.

Jakaumat kaikista kyselyn muuttujista on esitetty liitteessä 3.

Taulukko 6. Yhteenveto *Lääkebarometri 2019* -kyselyn edustavuustarkastelusta / Table 6. Representativeness of the Medicines Barometer 2019 when compared to Finnish population.

	Lääkebarometri Medicines Barometer
Ikä	Yliedustettuna: 30–34-vuotiaat, 40–44-vuotiaat ja 50–54-vuotiaat. Aliedustettuna: alle 29-vuotiaat ja 45–49-vuotiaat.
Age	Respondents aged 30–34, 40–44 and 50–54 overrepresented. Respondents aged under 29 and 45–49 underrepresented.
Sukupuoli	Naiset hieman yliedustettuna.
Gender	Females slightly overrepresented.
Työmarkkina-asema	Työttömät hieman aliedustettuna. Eläkeläiset edustavat väestöä hyvin. Työllisyyden vertailu ei ole suoraan mahdollinen johtuen poikkeavasta työllisyyden luokittelusta kyselyssä ja tilastoissa.
Labour market status	Comparison is not directly possible due to the differences in statistics. Unemployed slightly underrepresented. Retired represent the population well.
Koulutus	Korkeakoulututkinnon suorittaneet yliedustettuna. Perusasteen suorittaneet aliedustettuna.
Education	Highly educated overrepresented. People with a low level of education underrepresented.

	Lääkebarometri Medicines Barometer
Asuinalueen kaupunkimaisuus	Kaupungin läheisellä taajama-alueella asuvat hieman yliedustettuna. Kaupungissa ja haja-asutusalueella asuvat hieman aliedustettuna.
Area of residence and city	People residing in outer urban area overrepresented. People living in cities or in sparsely populated areas underrepresented.
Siviilisäätö	Vertailu ei ole suoraan mahdollinen johtuen poikkeavasta siviilisäätöjen luokittelusta kyselyssä ja tilastoissa. Lesket hieman yliedustettuna. Asumuserossa olevat tai eronneet hieman aliedustettuna.
Civil status	Comparison is not directly possible due to the differences in statistics. Widows slightly overrepresented. Separated or divorced slightly underrepresented.

Lähteet

1. Chew LD, Bradley KA, Boyko EJ. Brief questions to identify patients with inadequate health literacy. *Fam Med* 2004;36(8):588–94.
2. Horne R, Graupner L, Frost S. Medicine in a multi-cultural society – the effect of cultural background on beliefs about medications. *Soc Sci Med* 2004;59(6):1307–13.
3. Manias E. Medication communication: a concept analysis. *J Adv Nurs* 2010;66(4):933–43.
4. Chewning B, Bylund CL, Shah B, Arora NK, Gueguen JA, Makoul G. Patient preferences for shared decisions: A systematic review. *Patient Educ Couns* 2012;86(1):9–18.
5. Airio I. Toimeentuloturva osana sosiaaliturvaa. Kirjassa: Airio I, toim. Toimeentuloturvan verkkoa kokemassa. Kansalaisten käsitykset ja odotukset. Helsinki: Kelan tutkimusosasto 2013.
6. Al Sayah F, Majumdar SR, Egede LE, Johnson JA. Measurement properties and comparative performance of health literacy screening questions in a predominantly low-income African American population with diabetes. *Patient Educ Couns* 2014;97(1):88–95.
7. Hämeen-Anttila K. Lääketiedon tarpeet ja lähteet – väestökysely lääkkeiden käyttäjille. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 2/2014. Kuopio: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea; 2014.
8. Hämeen-Anttila K, Mäntylä A, Jyrkkä, J, Enlund, H. Väestön näkemyksiä itsehoitolääkkeistä. Saatavuus, riskit ja tiedon saanti. Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 1/2014. Kuopio: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea; 2014.
9. Mitchell RJ, Williamson A, Molesworth B. Human Factors Classification Framework (HFCF) to identify causal factors for medication and medical device-related adverse clinical incidents. *Saf Sci* 2015;79:163–74.
10. Hämeen-Anttila K, Kiviranta P. Lääkkeiden käyttäjät kokevat sähköisen lääketiedon käytön helpoksi. *SIC!* 2018;3:35–6.
11. Tolonen H, Helakorpi S, Talala K, Helasoja V, Martelin T, Prättälä R. 25-year trends and socio-demographic differences in response rates: Finnish adult health behaviour survey. *Eur J Epidemiol* 2006;21:409–15.
12. Tilastokeskus (Statistics Finland). Väestö iän (1-v) ja sukupuolen mukaan 1970-2018 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019a [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rd.px/
13. Tilastokeskus (Statistics Finland). Työmarkkinat [Internet]. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019b [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_tyoelama.html#työllisyysaste,15–64-vuotiaat
14. Tilastokeskus (Statistics Finland). Väestö pääasiallisen toiminnan, sukupuolen, iän (1-v) ja vuoden mukaan 1987-2017 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019c [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla:

http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__tyokay/statfin_tyokay_pxt_115c.px/

15. Tilastokeskus (Statistics Finland). 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen, kunnan, sukupuolen ja ikäryhmän mukaan 1970-2017 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019d [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__kou__vkour/statfin_vkour_pxt_001.px/table/tableViewLayout1/

16. Tilastokeskus (Statistics Finland). Kotitalouden tulot sosioekonomisen aseman mukaan 1987-2017 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019e [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__tul__tjt/statfin_tjt_pxt_001.px/?rxid=4cede9e5-1b41-4a7c-8189-5607a52e9249

17. Tilastokeskus (Statistics Finland). Väestö asuinpaikan kaupunki-maaseutu-luokituksen sekä sukupuolen ja iän mukaan 2000-2017 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019f [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_023.px/

18. Tilastokeskus (Statistics Finland). Siviilisäätö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan 1990-2018 [Internet]. StatFin tietokanta. Helsinki: Tilastokeskus (Statistics Finland); 2019g [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rz.px/

19. Eläketurvakeskus (Finnish Centre for Pensions). Tilasto Suomen eläkkeensaajista. Helsinki: Eläketurvakeskus (Finnish Centre for Pensions); 2019 [viitattu: 12.11.2019]. Saatavilla: www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ennusteet/tilastot/elakkeensaajat/kaikki-elakkeensaajat/

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake / Appendix 1. Questionnaire form (in Finnish)

TAUSTATIEDOT Mikä on sukupuolesi?

- Nainen
- Mies

Syntymävuotesi:

(arvon on oltava väliä 1900 ja 2019)

Mikä on siviilisäätyysi?

- Naimisissa / rekisteröidyssä parisuhteessa / avoliitossa
- Naimaton
- Asumuserossa tai eronnut
- Leski

Kuinka monta henkilöä kuuluu kotitalouteesi tällä hetkellä itsesi mukaan lukien?

Aikuista:

13–17-vuotiasta:

7–12-vuotiasta:

alle 7-vuotiasta:

Mitä teet päätoimisesti?

- Olen työssä kokopäiväisesti
- Olen työssä osapäiväisesti
- Olen osin työssä, osin eläkkeellä
- Olen työtön tai lomautettu
- Olen eläkkeellä
- Olen äitiys- tai isyysvapaalla, vanhempainvapaalla tai hoitovapaalla
- Opiskelen
- Jotakin muuta

Mikä on korkein koulutuksesi?

- Peruskoulu tai kansakoulu
- Lukio
- Ammatillinen koulutus
- Ammattikorkeakoulu
- Yliopisto tai korkeakoulu
- Muu

Onko sinulla jokin terveydenhuoltoalan koulutus?

- Ei
- Kyllä

Mikä on nykyinen asuinalueesi?

- Pääkaupunkiseutu
- Muu kaupunki
- Kaupungin läheinen taajama-alue
- Haja-asutusalue / maaseutu

Missä maakunnassa asut?

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Kanta-Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi
- Ahvenanmaa

Mitkä ovat kotitaloutesi jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot (tulot verojen jälkeen)?

- Enintään 1000 €
- 1001–2000 €
- 2001–3000 €
- 3001–4000 €
- 4001–5000 €
- 5001–8000 €
- Yli 8000 €

TERVEYS JA LÄÄKKEET Millainen on terveydentilasi nykyisin?

- Hyvä
- Melko hyvä
- Kohtalainen
- Melko huono
- Huono

Onko sinulla sairaus tai vamma, joka haittaa toiminta- ja työkykyä?

- Ei
- Kyllä

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään seuraavista lääkäriin määräämistä lääkkeitä? Voit valita useita vaihtoehtoja.

(maksimivastauksen määrä: 25)

- En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä
- Allergialääkkeitä
- Astmalääkkeitä
- Antibiootteja
- Insuliinia
- Muita diabeteslääkkeitä
- Verenpainelääkkeitä
- Verenohennuslääkkeitä
- Kolesterolilääkkeitä
- Sydänlääkkeitä
- Reumalääkkeitä
- Särkylääkkeitä
- Syöpälääkkeitä
- Masennuslääkkeitä
- Rauhoittavia lääkkeitä
- Unilääkkeitä
- Närästyslääkkeitä
- Ehkäisyvalmisteita
- Estrogeenikorvaushoitoja
- Eturauhaslääkkeitä
- Kilpirauhaslääkkeitä
- Silmäsairauksien lääkkeitä
- Epilepsialääkkeitä
- Ihosairauksien lääkkeitä (voiteita tai tabletteja)
- Muita lääkkeitä

Kuinka monta lääkäriin määräämää lääkettä sinulla on tällä hetkellä käytössäsi? Laske mukaan säännöllisesti ja tarvittaessa käyttämäsi lääkkeet.

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47
- 48
- 49
- 50

Onko sinulla jokin sairaus, joka oikeuttaa Kelan erityiskorvaukseen lääkkeistä?

- Ei
- Kyllä

Jos kyllä, seuraava kysymys tulee näkyviin

Merkitse, mitkä seuraavista erityiskorvausnumeroista on painettu Kela-korttisi taakse.

(maksimivastauksen määrä: 10)

- 103
- 104
- 112
- 202
- 203
- 205
- 206
- 207
- 215
- jokin muu numero

Onko sinulla tällä hetkellä jokin lääkäriin toteama tai hoitama pitkäaikaissairaus? Voit valita useita vaihtoehtoja.

(maksimivastauksen määrä: 15)

- Ei mitään pitkäaikaissairauksia
- Astma tai muu keuhkosairaus
- Diabetes
- Kohonnut verenpaine, verenpainetauti
- Kohonnut veren kolesteroli
- Sydänsairaus
- Syöpä
- Reuma
- Muu tuki- ja liikuntaelinsairaus tai -vamma
- Masennus
- Muu mielenterveysongelma
- Ihosairaus
- Maha-suolikanavan sairaus
- Kilpirauhasen vajaatoiminta tai muu kilpirauhasen sairaus
- Silmäsairaus
- Epilepsia
- Migreeni tai muu krooninen päänsärky
- Muu pitkäaikaissairaus

Jos kyllä, seuraavat kyymykset tulevat näkyviin valittujen sairauksien mukaan

Miten hyvin astman tai muun keuhkosairauden hoitoon määrättyt lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan astman tai muun keuhkosairauden lääkähoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin diabeteksen hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan diabeteksen lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin kohonneen verenpaineen, verenpainetaudin hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kohonneen verenpaineen, verenpainetaudin lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin kohonneen veren kolesterolin hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kohonneen veren kolesterolin lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin sydänsairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan sydänsairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin syöpäsairauden hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan syöpäsairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin reuman hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan reuman lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin muun tuki- ja liikuntaelinsairauden tai -vamman hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun tuki- ja liikuntaelinsairauden tai -vamman lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin masennuksen hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan masennuksen lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin muun mielenterveysongelman hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun mielenterveysongelman lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin ihosairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan ihosairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin maha-suolikanavan sairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan maha-suolikanavan sairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin kilpirauhasen vajaatoiminnan tai muun kilpirauhasen sairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kilpirauhasen vajaatoiminnan tai muun kilpirauhasen sairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin silmäsairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan silmäsairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin epilepsian hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan epilepsian lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin migreenin tai muun kroonisen päänsäryn hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan migreenin tai muun kroonisen päänsäryn lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Miten hyvin muun pitkäaikaissairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

- Hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Huonosti

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun pitkäaikaissairauden lääkehoidosta?

- Vähintään joka kolmas kuukausi
- Vähintään kerran puolessa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Kerran kahdessa vuodessa
- Harvemmin

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)?

- En
- Kyllä

Kuinka usein yleensä käytät ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)?

- Päivittäin
- Muutamana kerran viikossa
- Kerran viikossa
- 1–2 kertaa kuukaudessa
- Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- Ei koskaan

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään vitamiini- tai hivenainevalmisteita?

- En
- Kyllä

Arvioi, kuinka paljon sinulla kuluu rahaa lääkärin määräämiin lääkkeisiin vuoden aikana?

- En käytä lääkärin määräämiä lääkkeitä
- Alle 100 €
- 100-299 €
- 300-499 €
- 500 € tai enemmän
- En osaa sanoa

Ylittivätkö lääkekulusi viime vuonna niin sanotun lääkekaton (572 euroa) ja tästä syystä sait lisäkorvauksen sinulle määrätystä lääkkeistä?

- Ei
- Kyllä
- En osaa sanoa

Onko sinulla ollut viimeksi kuluneen vuoden aikana taloudellisia ongelmia hankkia lääkärin määräämiä lääkkeitä?

- En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä
- Ei ole ollut lainkaan ongelmia
- On ollut jonkin verran ongelmia
- On ollut paljon ongelmia

OSALLISTUMINEN PÄÄTÖKSENTEKOON Seuraavat väittämät koskevat osallistumistasi lääkkeen valintaan lääkärin vastaanotolla ja apteekissa. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Haluan keskustella lääkärin kanssa hoitovaihtoehtoista.	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan keskustella lääkärin kanssa lääkkeen valinnasta.	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan päättää lääkkeen valinnasta yhdessä lääkärin kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐
Yleensä olen hieman pettynyt, jos minulla ei ole lääkereseptiä mukana, kun poistun lääkärin vastaanotolta.	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan keskustella apteekissa edullisemmista rinnakkaisvalmisteista, jos sellaisia vaihtoehtoja on tarjolla.	☐	☐	☐	☐	☐

LÄÄKEHOIDON SEURANTA Onko sinulla ajantasainen lista käyttämistäsi lääkkeistä (esim. lääkekortti)?

- Ei
- Kyllä

Tiedätkö, miksi lääkäri on määrännyt sinulle lääkkeitä?

- Minulla ei ole käytössä reseptilääkkeitä
- Tiedän kaikkien käyttämäni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset
- Tiedän joidenkin käyttämäni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset
- En tiedä, mutta haluaisin tietää
- En tiedä, eikä minulla ole siihen tarvetta

Miten seuraat itse terveydentilaasi ja lääkehoitosi vaikutuksia? Voit valita useita vaihtoehtoja.

(maksimivastauksien määrä: 7)

- En seuraa lainkaan
- Laboratoriomittauksen tuloksista (esim. kolesteroliarvot)
- Omamittauksilla (esim. verenpaineen tai verensokerin seuranta)
- Seuraamalla painoani
- Aktiivisuusmittarin tai puhelimen terveyssovelluksen avulla (esim. askeleet, uni, syke)
- Seuraamalla yleistä vointiani
- Jollain muulla tavalla

Omakanta on kansalaisille tarkoitettu verkkopalvelu (www.kanta.fi/omakanta), johon pankkitunnuksilla tai muulla sähköisellä varmenteella sisään kirjautumalla voi tarkastella omia ja alle 10-vuotiaan huollettavan resepti- ja terveystietoja. Käytätkö Omakantaa resepti- ja/tai terveystietojen katseluun?

- Kyllä käytän
- Olen käyttänyt, mutta en aio käyttää enää
- En ole koskaan käyttänyt

Toivoisitko, että Omakantaan voisi lisätä myös tiedot itsehoitolääkkeistä, ravintolisistä, luontaistuotteista ja vitamiineista?

- Ei
- Kyllä

Oletko koskaan jättänyt kertomatta lääkärille, että käytät jotain reseptilääkettä? Voit valita seuraavista useita vaihtoehtoja.

(maksimivastauksien määrä: 9)

- En
- Kyllä, koska olen unohtanut kertoa
- Kyllä, koska en halunnut kertoa käyttäväni kyseistä reseptilääkettä
- Kyllä, koska en nähnyt asiaa tarpeelliseksi
- Kyllä, koska lääkärillä oli kiire
- Kyllä, koska minulla ei ollut yhteistä kieltä lääkärin kanssa
- Kyllä, koska lääkäri ei kysynyt minulta lääkkeiden käytöstä
- Kyllä, koska oletan lääkärin näkevän kaikki käyttämäni lääkkeet tietokoneelta
- Kyllä, joku muu syy

LÄÄKKEIDEN OSTOPAIKAT Seuraavat väittämät koskeva lääkkeiden ostamista. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi itse ostanut lääkkeitä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Apteekkeja on riittävän lähellä, jotta saan lääkkeeni vaivattomasti	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeiden hankinta on vaikeaa vähäisten ostopaikkojen vuoksi	☐	☐	☐	☐	☐
Olen usein ollut tilanteessa, jossa olisin tarvinnut lääkettä, mutta apteekki on ollut kiinni	☐	☐	☐	☐	☐
Ostaisin mieluummin itsehoitolääkkeeni päivittäistavara-kaupasta kuin apteekista	☐	☐	☐	☐	☐
Asioisin mieluummin itse apteekissa kuin tilaisin lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta	☐	☐	☐	☐	☐
Voisin ostaa lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta	☐	☐	☐	☐	☐

MIELIPITEET LÄÄKKEISTÄ Seuraavat väittämät koskevat yleisesti mielipiteitäsi lääkkeistä. Vastaathan kaikkiin väittämiin, vaikka et tällä hetkellä käyttäisi mitään lääkettä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Ilman lääkkeitä lääkärit eivät pystyisi hoitamaan ihmisiä yhtä hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkärit määräävät liian paljon lääkkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeitä käyttävien ihmisten kannattaisi välillä pitää taukoa lääkkeiden käytössä	☐	☐	☐	☐	☐
Suurin osa lääkkeistä aiheuttaa riippuvuutta	☐	☐	☐	☐	☐
Luontaistuotteet ovat turvallisempia kuin lääkkeet	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeet aiheuttavat enemmän haittaa kuin hyötyä	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään parempaa elämää	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään pidempään	☐	☐	☐	☐	☐
Kaikki lääkkeet ovat myrkkijä	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkärit luottavat lääkkeisiin liikaa	☐	☐	☐	☐	☐
Jos lääkäreillä olisi enemmän aikaa potilaille, he määräisivät vähemmän lääkkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
Yleensä lääkkeiden hyödyt ovat suuremmat kuin niiden riskit	☐	☐	☐	☐	☐

MIELIPITEET ITSEHOITOLÄÄKKEISTÄ Seuraavat väittämät koskevat ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (itsehoitoläkkeet) ja niiden käyttöön liittyviä riskejä. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään itsehoitoläkettä.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Itsehoitoläkkeet ovat vaarattomia riippumatta siitä miten niitä käytetään	☐	☐	☐	☐	☐
Itsehoitoläkkeet ovat vaarattomia niin kauan kuin noudatetaan ohjeita	☐	☐	☐	☐	☐
Itsehoitoläkkeillä on riskinsä, vaikka noudattaisi pakkauksen ohjeita	☐	☐	☐	☐	☐
Itsehoitoläkkeitä tulisi käyttää ainoastaan lääkärin, hoitajan tai apteekkihenkilöstön suosituksesta	☐	☐	☐	☐	☐
Pyrin hoitamaan vaivani muuten kuin itsehoitoläkkeillä	☐	☐	☐	☐	☐
Itsehoitoläkkeet ovat tehokkaita	☐	☐	☐	☐	☐
Itsehoitoläkkeiden haittavaikutukset huolestuttavat minua	☐	☐	☐	☐	☐

TERVEYDEN LUKUTAITO Seuraavat väittämät koskevat tietoa, jota saat terveydestäsi ja lääkkeistäsi. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

	Aina	Usein	Joskus	Harvoin	Ei koskaan
Kuinka usein sinulla on ongelmia ymmärtää terveydentilaasi liittyviä asioita, koska saamasi kirjallinen materiaali on vaikeaselkoista?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko sinulla tapana lukea lääkepakkauksesta löytyvä pakkausseloste ennen kuin aloitat uuden lääkityksen ensimmäistä kertaa?	☐	☐	☐	☐	☐
Kuinka usein lääkepakkauksesta löytyvän pakkausselosteen ohjeita on mielestäsi vaikea ymmärtää?	☐	☐	☐	☐	☐

Kuinka hyvin pystyt mielestäsi yleensä noudattamaan ohjeita, jotka on kirjoitettu lääkepakkauksen tarralappuun apteekissa, lääkärin määräämissä lääkkeissä?

- Erittäin hyvin
- Melko hyvin
- Kohtalaisesti
- Melko huonosti
- Erittäin huonosti

ROKOTTEET Seuraavat väittämät koskevat kokemuksiasi rokotteista ja rokottamisesta. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi viime aikoina ottanut rokotuksia.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Kaikkien tulisi rokottautua kansallisen rokotusohjelman mukaisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Rokotteet ovat turvallisia	☐	☐	☐	☐	☐
Rokottaminen on hyvä tapa suojautua tauteja vastaan	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedän, mitä rokotuksia minulla tulisi olla	☐	☐	☐	☐	☐
Rokotussuojani on ajan tasalla	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on tarpeeksi tietoa rokotuksilla ehkäistävistä taudeista	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla on tarpeeksi tietoa rokotteista	☐	☐	☐	☐	☐
Rokottaminen on ristiriidassa ajatusmaailmani kanssa	☐	☐	☐	☐	☐

LÄÄKKEET JA YMPÄRISTÖ Seuraavat väittämät liittyvät lääkkeisiin ja ympäristöön. Vastaathan jokaiseen väittämään.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Lääkkeet päätyvät ympäristöön pääasiassa ihmisten lääkkeiden käytön seurauksena	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeet päätyvät ympäristöön pääasiassa lääketeollisuuden jätevesistä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen vesistöissä on mitattavissa olevia lääkeainepitoisuuksia	☐	☐	☐	☐	☐
Käyttämättä jääneet ja vanhentuneet lääkkeet soveltuvat hävitettäväksi sekajätteissä	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkeainejäämät luonnossa aiheuttavat riskin ympäristölle	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeiden ympäristövaikutukset ovat minulle uusi ja tuntematon asia	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeiden ympäristövaikutuksista on liian vähän tietoa saatavilla	☐	☐	☐	☐	☐
Olen huolissani lääkkeiden mahdollisista ympäristövaikutuksista	☐	☐	☐	☐	☐
Lääkkeen pakkauselosteessa kerrotaan lääkkeen oikeasta hävittämistavasta	☐	☐	☐	☐	☐

Liite 2. Paneelikutsu / Appendix 2. Panel invitation

Paneelikutsu

Tervetuloa vastaamaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean Lääkebarometriin, jolla selvitetään suomalaisten näkemyksiä lääkkeistä!

Vastaamalla kyselyyn annat tärkeää tietoa Suomen lääkehuollon kehittämisen tueksi. Lääkebarometri toteutetaan nyt jo kolmatta kertaa. Vastauksia hyödynnetään tieteellisessä tutkimuksessa, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa, opetuksessa tai suunnittelu- ja selvitystehtävissä.

Tutkimus löytyy osoitteesta:

Mikäli linkki ei näy sinulla aktiivisena, kopioi se selaimesi osoiteriville.

Tutkimukseen vastanneet osallistuvat Internet-paneelimme kuukausiarvontaan. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

Vastausaikaa on viikko tai kunnes olemme saaneet riittävästi vastauksia.

Ongelmatilanteissa ota yhteys osoitteeseen: tutkimus@taloustutkimus.fi.

Muistathan myös pitää omat tietosi ajan tasalla osoitteessa www.tutkitaan.fi/omat_tietoni

Tutkimusterveisin,

Taloustutkimus Oy
www.taloustutkimus.fi

Tämä viesti on lähetetty osoitteeseen: [AskEmail]

Jos et enää halua tutkimuskutsuja, voit lopettaa jäsenyytesi [tutkitaan.fi](http://www.tutkitaan.fi) -sivustolla

Liite 3. Jakaumat kaikista kyselyn muuttujista, n (%) / Appendix 3. Distributions, all variables, n (%)

M1 TAUSTAMUUTTUUJAT
M1 BACKGROUND CHARACTERISTICS

M1_1

Mikä on sukupuolesi?

What is your gender?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n= 2 104
	n (%)
1 Nainen Female	1 162 (55,2)
2 Mies Male	942 (44,8)

M1_2_2

Ikäjakauma

Age distribution

Ikäjakauma Age distribution	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 18-24	99 (4,7)
2 25-29	143 (6,8)
3 30-34	220 (10,5)
4 35-39	173 (8,2)
5 40-44	258 (12,3)
6 45-49	113 (5,4)
7 50-54	272 (12,9)
8 55-59	202 (9,6)
9 60-64	178 (8,5)
10 65-69	184 (8,7)

Ikäjakauma Age distribution	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
11 70-74	174 (8,3)
12 75+	88 (4,2)

M1_3

Mikä on siviilisäätysi?

What is your civil status?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Naimisissa, avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa Married, cohabiting or in registered partnership	1 364 (64,8)
2 Naimaton Unmarried	509 (24,2)
3 Asumuserossa tai eronnut Separated or divorced	187 (8,9)
4 Leski Widow	44 (2,1)

M1_4_1

Kuinka monta jäsentä kuuluu kotitalouteesi tällä hetkellä itsesi mukaan lukien?

How many people are in your household at the moment, including yourself?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
0	29 (1,4)
1	625 (29,7)
2	924 (43,9)
3	229 (10,9)
4	205 (9,7)
5 tai enemmän 5 or more	92 (4,4)

M1_4_2

Kuinka moni kotitalouteesi kuuluvista on alle 18-vuotias?

How many household members are under 18 years of age?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
0	1 629 (77,4)
1	199 (9,5)
2	195 (9,3)
3	55 (2,6)
4 tai enemmän 4 or more	26 (1,3)

M1_5

Mitä teet päätoimisesti?

What is your employment status?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Olen työssä kokopäiväisesti I work full-time	982 (46,7)
2 Olen työssä osapäiväisesti I work part-time	137 (6,5)
3 Olen osin työssä, osin eläkkeellä I'm partly working, partly retired	51 (2,4)
4 Olen työtön tai lomautettu I'm unemployed or laid off	125 (5,9)
5 Olen eläkkeellä I'm retired	559 (26,6)
6 Olen äitiys- tai isyysvapaalla, vanhempainvapaalla tai hoitovapaalla I'm on maternity or paternity leave, parental leave or child care leave	44 (2,1)
7 Opiskelen I'm a student	148 (7,0)
8 Jotakin muuta Something else	58 (2,8)

M1_6

Mikä on korkein koulutuksesi?

What is the highest level of education you have completed?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Peruskoulu tai kansakoulu Basic education	165 (7,8)
2 Lukio General upper secondary education	244 (11,6)
3 Ammatillinen koulutus Vocational education and training	764 (36,3)
4 Ammattikorkeakoulu Polytechnic education	446 (21,2)
5 Yliopisto tai korkeakoulu University or other academic education	447 (21,2)
6 Muu Something else	38 (1,8)

M1_7

Onko sinulla jokin terveydenhuoltoalan koulutus?

Do you have a degree in health care?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Ei No	1 793 (85,2)
2 Kyllä Yes	311 (14,8)

M1_8

Mikä on nykyinen asuinalueesi?

What is your current residential area like?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Pääkaupunkiseutu Helsinki metropolitan area	389 (18,5)
2 Muu kaupunki Another city	1 053 (50,0)
3 Kaupungin läheinen taajama-alue Outer urban area	223 (10,6)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
4 Haja-asutusalue tai maaseutu Sparsely populated area or countryside	423 (20,9)

M1_9

Missä maakunnassa asut?

In which region do you live?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Uusimaa Uusimaa	459 (21,8)
2 Varsinais-Suomi Southwest Finland	176 (8,4)
3 Satakunta Satakunta	106 (5,0)
4 Kanta-Häme Tavastia Proper	42 (2,0)
5 Pirkanmaa Pirkanmaa	333 (15,8)
6 Päijät-Häme Päijänne Tavastia	52 (2,5)
7 Kymenlaakso Kymenlaakso	39 (1,9)
8 Etelä-Karjala South Karelia	32 (1,5)
9 Etelä-Savo Southern Savonia	77 (3,7)
10 Pohjois-Savo Northern Savonia	150 (7,1)
11 Pohjois-Karjala North Karelia	69 (3,3)
12 Keski-Suomi Central Finland	149 (7,1)
13 Etelä-Pohjanmaa Southern Ostrobothnia	96 (4,6)
14 Pohjanmaa Ostrobothnia	51 (2,4)
15 Keski-Pohjanmaa Central Ostrobothnia	32 (1,5)
16 Pohjois-Pohjanmaa Northern Ostrobothnia	164 (7,8)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
17 Kainuu Kainuu	22 (1,0)
18 Lappi Lapland	55 (2,6)

M1_10

Mitkä ovat kotitaloutesi jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot (tulot verojen jälkeen)?

What is the combined monthly income of your household after taxes?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Enintään 1000 € 1,000€ or less	186 (8,8)
2 1 001–2 000 €	396 (18,8)
3 2 001–3 000 €	502 (23,9)
4 3 001–4 000 €	482 (22,9)
5 4 001–5 000 €	298 (14,2)
6 5 001–8 000 €	201 (9,6)
7 Yli 8 000 € More than 8,000€	39 (1,9)

M2 TERVEYS JA LÄÄKKEET
M2 HEALTH AND MEDICINES

M2_1

Millainen on terveydentilasi nykyisin?

What is your current health status?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Hyvä Good	579 (27,5)
2 Melko hyvä Quite good	889 (42,3)
3 Kohtalainen Moderate	504 (24,0)
4 Melko huono Quite poor	110 (5,2)
5 Huono Poor	22 (1,0)

M2_2

Onko sinulla sairaus tai vamma, joka haittaa toiminta- ja työkykyä?

Do you have an illness or disability that limits your functional capacities and working ability?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Ei No	1 392 (66,2)
2 Kyllä Yes	712 (33,8)

M2_3

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään seuraavista lääkärin määräämistä lääkkeistä? Voit valita useita vaihtoehtoja.

Have you used any of the following prescription medicines during the last week (7 days)?

You may choose multiple options.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
0 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä I haven't used prescription medicines	640 (30,4)
1 Allergialääkkeitä Allergy medicines	207 (9,8)
2 Astmalääkkeitä Asthma medicines	200 (9,5)
3 Antibiootteja Antibiotics	63 (3,0)
4 Insuliinia Insulin	56 (2,7)
5 Muita diabeteslääkkeitä Other diabetes medicines	171 (8,1)
6 Verenpainelääkkeitä Blood pressure medicines	549 (26,1)
7 Verenohennuslääkkeitä Anti-thrombotic medicines	140 (6,7)
8 Kolesterolilääkkeitä Cholesterol medicines	308 (14,6)
9 Sydänlääkkeitä Heart medicines	141 (6,7)
10 Reumalääkkeitä Rheumatoid arthritis medicines	54 (2,6)
11 Särkylääkkeitä Pain killers	447 (21,2)
12 Syöpälääkkeitä Cancer medicines	29 (1,4)
13 Masennuslääkkeitä Antidepressants	193 (9,2)
14 Rauhoittavia lääkkeitä Anxiolytics	65 (3,1)
15 Unilääkkeitä Hypnotics	159 (7,6)
16 Närästyslääkkeitä Heartburn medicines	201 (9,6)
17 Ehkäisyvalmisteita Contraceptives	163 (7,7)
18 Estrogeenikorvaushoitoja Oestrogen replacement therapies	90 (4,3)
19 Eturauhaslääkkeitä Prostate medicines	60 (2,9)
20 Kilpirauhaslääkkeitä Thyroid medicines	169 (8,0)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
21 Silmäsairauksien lääkkeitä Medicines for eye diseases	54 (2,6)
22 Epilepsialäkkeitä Epilepsy medicines	34 (1,6)
23 Ihosairauksien lääkkeitä Medicines for skin diseases (creams or tablets)	181 (8,6)
99 Muita lääkkeitä Other medicines	236 (11,2)

M2_4

Kuinka monta lääkärin määräämää lääkettä sinulla on tällä hetkellä käytössäsi? Laske mukaan säännöllisesti ja tarvittaessa käyttämäsi lääkkeet.

How many prescription medicines do you currently use? Consider both regularly and occasionally used medicines.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
0	567 (26,9)
1	337 (16,0)
2	318 (15,1)
3	289 (13,7)
4	182 (8,7)
5	145 (6,9)
6	70 (3,3)
7	67 (3,2)
8	32 (1,5)
9	20 (1,0)
10	36 (1,7)
11 tai enemmän 11 or more	41 (1,7)

M2_5

Onko sinulla jokin sairaus, joka oikeuttaa Kelan erityiskorvaukseen lääkkeitä?

Do you have an illness that entitles you to the special reimbursement for medicine expenses from the Social Insurance Institution of Finland (Kela)?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Ei No	1 510 (71,8)
2 Kyllä Yes	594 (28,2)

M2_5_1 → M2_5_10

Merkitse, mitkä seuraavista erityiskorvausnumeroista on painettu Kela-korttisi taakse.

Indicate which special reimbursement numbers are marked behind your social security card (Kela-card).

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104 n (%)
	n (%)
103	145 (6,9)
104	30 (1,4)
112	30 (1,4)
202	49 (2,3)
203	138 (6,6)
205	128 (6,1)
206	43 (2,0)
207	25 (1,2)
215	123 (5,8)
Jokin muu numero Some other number	226 (10,7)

M2_6

Onko sinulla tällä hetkellä jokin lääkärin toteama tai hoitama pitkäaikaissairaus? Voit valita useita vaihtoehtoja.

Are you currently diagnosed with or treated for a long-term illness by a doctor? You may choose several options.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
0 Ei mitään pitkäaikaissairauksia No long-term illnesses	762 (36,2)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
1 Astma tai muu keuhkosairaus Asthma or other lung disease	229 (10,9)
2 Diabetes Diabetes	198 (9,4)
3 Kohonnut verenpaine, verenpainetauti Elevated blood pressure, hypertension	479 (22,8)
4 Kohonnut veren kolesteroli Elevated blood cholesterol level	277 (13,2)
5 Sydänsairaus Heart disease	122 (5,8)
6 Syöpä Cancer	48 (2,3)
7 Reuma Rheumatoid arthritis	61 (2,9)
8 Muu tuki- ja liikuntaelinsairaus tai -vamma Other musculoskeletal disease or injury	233 (11,1)
9 Masennus Depression	179 (8,5)
10 Muu mielenterveysongelma Other mental health problem	102 (4,8)
11 Ihosairaus Skin disease	172 (8,2)
12 Maha-suolikanavan sairaus Gastrointestinal disease	97 (4,6)
13 Kilpirauhasen vajaatoiminta tai muu kilpirauhasen sairaus Hypothyroidism or other thyroid disease	177 (8,4)
14 Silmänsairaus Eye disease	76 (3,6)
15 Epilepsia Epilepsy	22 (1,0)
16 Migreeni tai muu krooninen päänsärky Migraine or other chronic headache	176 (8,4)
99 Muu pitkäaikaissairaus Other long-term illness	204 (9,7)

M2_6_1A

Miten hyvin astman tai muun keuhkosairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?
How well have asthma or other lung disease medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=229
	n (%)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=229
1 Hyvin Well	114 (49,8)
2 Melko hyvin Quite well	73 (31,9)
3 Kohtalaisesti Moderately	36 (15,7)
4 Melko huonosti Quite poorly	4 (1,7)
5 Huonosti Poorly	2 (0,9)

M2_6_1B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan astman tai muun keuhkosairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on asthma or other lung disease medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=229
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	5 (2,2)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	16 (7,0)
3 Kerran vuodessa Once a year	95 (41,5)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	44 (19,2)
5 Harvemmin More rarely	69 (30,1)

M2_6_2A

Miten hyvin diabeteksen hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have diabetes medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=198
	n (%)
1 Hyvin Well	104 (52,5)
2 Melko hyvin Quite well	65 (32,8)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=198
3 Kohtalaisesti Moderately	22 (11,1)
4 Melko huonosti Quite poorly	4 (2,0)
5 Huonosti Poorly	3 (1,5)

M2_6_2B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan diabeteksen lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on diabetes medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=198
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	25 (12,6)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	58 (29,3)
3 Kerran vuodessa Once a year	93 (47,0)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	17 (8,6)
5 Harvemmin More rarely	5 (2,5)

M2_6_3A

Miten hyvin kohonneen verenpaineen, verenpainetaudin hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

How well have elevated blood pressure, hypertension medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=479
	n (%)
1 Hyvin Well	281 (58,7)
2 Melko hyvin Quite well	141 (29,4)
3 Kohtalaisesti Moderately	45 (9,4)
4 Melko huonosti Quite poorly	7 (1,5)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=479
5 Huonosti Poorly	5 (1,0)

M2_6_3B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kohonneen verenpaineen, verenpainetaudin lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on elevated blood pressure, hypertension medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=479
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	11 (2,3)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	58 (12,1)
3 Kerran vuodessa Once a year	241 (50,3)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	84 (17,5)
5 Harvemmin More rarely	85 (17,7)

M2_6_4A

Miten hyvin kohonneen veren kolesterolin hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have elevated blood cholesterol level medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=277
	n (%)
1 Hyvin Well	166 (59,9)
2 Melko hyvin Quite well	56 (20,2)
3 Kohtalaisesti Moderately	37 (13,4)
4 Melko huonosti Quite poorly	6 (2,2)
5 Huonosti Poorly	12 (4,3)

M2_6_4B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kohonneen veren kolesterolin lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on elevated blood cholesterol level medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=277
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	12 (4,3)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	36 (13,0)
3 Kerran vuodessa Once a year	153 (55,2)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	32 (11,6)
Harvemmin More rarely	44 (15,9)

M2_6_5A

Miten hyvin sydänsairauden hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have heart disease medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=122
	n (%)
1 Hyvin Well	63 (51,6)
2 Melko hyvin Quite well	40 (32,8)
3 Kohtalaisesti Moderately	13 (10,7)
4 Melko huonosti Quite poorly	5 (4,1)
5 Huonosti Poorly	1 (0,8)

M2_6_5B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan sydänsairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on heart disease medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=122
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	4 (3,3)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	14 (11,5)
3 Kerran vuodessa Once a year	65 (53,3)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	15 (12,3)
5 Harvemmin More rarely	24 (19,7)

M2_6_6A

Miten hyvin syöpäsairauden hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have cancer medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=48
	n (%)
1 Hyvin Well	24 (50,0)
2 Melko hyvin Quite well	13 (27,1)
3 Kohtalaisesti Moderately	5 (10,4)
4 Melko huonosti Quite poorly	2 (4,2)
5 Huonosti Poorly	4 (8,3)

M2_6_6B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan syöpäsairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on cancer medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=48 n (%)
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	16 (33,3)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=48 n (%)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	13 (27,1)
3 Kerran vuodessa Once a year	14 (29,2)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	2 (4,2)
5 Harvemmin More rarely	3 (6,3)

M2_6_7A

Miten hyvin reuman hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

How well have rheumatoid arthritis medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=61 n (%)
	n (%)
1 Hyvin Well	19 (31,1)
2 Melko hyvin Quite well	17 (27,9)
3 Kohtalaisesti Moderately	16 (26,2)
4 Melko huonosti Quite poorly	5 (8,2)
5 Huonosti Poorly	4 (6,6)

M2_6_7B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan reuman lääkähoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on rheumatoid arthritis medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=61 n (%)
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	9 (14,8)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	15 (24,6)
3 Kerran vuodessa Once a year	15 (24,6)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=61
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	5 (8,2)
5 Harvemmin More rarely	17 (27,9)

M2_6_8A

Miten hyvin muun tuki- ja liikuntaelinsairauden tai -vamman hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for other musculoskeletal disease or injury have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=233
	n (%)
1 Hyvin Well	32 (13,7)
2 Melko hyvin Quite well	59 (25,3)
3 Kohtalaisesti Moderately	84 (36,1)
4 Melko huonosti Quite poorly	35 (15,0)
5 Huonosti Poorly	23 (9,9)

M2_6_8B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun tuki- ja liikuntaelinsairauden tai -vamman lääkähoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for other musculoskeletal disease or injury?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=233
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	18 (7,7)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	51 (21,9)
3 Kerran vuodessa Once a year	55 (23,6)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	30 (12,9)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=233
5 Harvemmin More rarely	79 (33,9)

M2_6_9A

Miten hyvin masennuksen hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have depression medicines have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=179
	n (%)
1 Hyvin Well	52 (29,1)
2 Melko hyvin Quite well	48 (26,8)
3 Kohtalaisesti Moderately	47 (26,3)
4 Melko huonosti Quite poorly	25 (14,0)
5 Huonosti Poorly	7 (3,9)

M2_6_9B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan masennuksen lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on depression medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=179
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	39 (21,8)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	40 (22,3)
3 Kerran vuodessa Once a year	55 (30,7)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	12 (6,7)
5 Harvemmin More rarely	33 (18,4)

M2_6_10A

Miten hyvin muun mielenterveysongelman hoitoon määrättyt lääkkeet ovat auttaneet?
How well have medicines for other mental health problem have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=102
	n (%)
1 Hyvin Well	34 (33,3)
2 Melko hyvin Quite well	29 (28,4)
3 Kohtalaisesti Moderately	24 (23,5)
4 Melko huonosti Quite poorly	5 (4,9)
5 Huonosti Poorly	10 (9,8)

M2_6_10B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun mielenterveysongelman lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for other mental health problem?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=102
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	28 (27,5)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	20 (19,6)
3 Kerran vuodessa Once a year	23 (22,5)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	10 (9,8)
5 Harvemmin More rarely	21 (20,6)

M2_6_11A

Miten hyvin ihosairauden hoitoon määrättyt lääkkeet ovat auttaneet?
How well have medicines for skin diseases have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=172
	n (%)
1 Hyvin Well	47 (27,3)
2 Melko hyvin Quite well	56 (32,6)
3 Kohtalaisesti Moderately	46 (26,7)
4 Melko huonosti Quite poorly	14 (8,1)
5 Huonosti Poorly	9 (5,2)

M2_6_11B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan ihosairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for skin diseases?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=172
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	6 (3,5)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	18 (10,5)
3 Kerran vuodessa Once a year	36 (20,9)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	29 (16,9)
5 Harvemmin More rarely	83 (48,3)

M2_6_12A

Miten hyvin maha-suolikanavan sairauden hoitoon määrättyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for gastrointestinal disease have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=97
	n (%)
1 Hyvin Well	33 (24,0)
2 Melko hyvin Quite well	29 (29,9)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=97
3 Kohtalaisesti Moderately	23 (23,7)
4 Melko huonosti Quite poorly	9 (9,3)
5 Huonosti Poorly	3 (3,1)

M2_6_12B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan maha-suolikanavan sairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for gastrointestinal disease?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=97
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	3 (3,1)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	14 (14,4)
3 Kerran vuodessa Once a year	25 (25,8)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	15 (15,5)
5 Harvemmin More rarely	40 (41,2)

M2_6_13A

Miten hyvin kilpirauhasen vajaatoiminnan tai muun kilpirauhasen sairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for hypothyroidism or other thyroid disease have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=177
	n (%)
1 Hyvin Well	99 (55,9)
2 Melko hyvin Quite well	47 (26,6)
3 Kohtalaisesti Moderately	18 (10,2)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=177
4 Melko huonosti Quite poorly	9 (5,1)
5 Huonosti Poorly	4 (2,3)

M2_6_13B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan kilpirauhasen vajaatoiminnan tai muun kilpirauhasen sairauden lääkähoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for hypothyroidism or other thyroid disease?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=177
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	9 (5,1)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	21 (11,9)
3 Kerran vuodessa Once a year	108 (61,0)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	19 (10,7)
5 Harvemmin More rarely	20 (11,3)

M2_6_14A

Miten hyvin silmäsairauden hoitoon määrätty lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for eye disease have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=76
	n (%)
1 Hyvin Well	20 (26,3)
2 Melko hyvin Quite well	25 (32,9)
3 Kohtalaisesti Moderately	19 (25,0)
4 Melko huonosti Quite poorly	4 (5,3)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=76
5 Huonosti Poorly	8 (10,5)

M2_6_14B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan silmäsairauden lääkehoidosta?
How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for eye disease?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=76
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	5 (6,6)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	22 (28,9)
3 Kerran vuodessa Once a year	22 (28,9)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	10 (13,2)
5 Harvemmin More rarely	17 (22,4)

M2_6_15A

Miten hyvin epilepsian hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?
How well have medicines for epilepsy have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=22
	n (%)
1 Hyvin Well	18 (81,8)
2 Melko hyvin Quite well	2 (9,1)
3 Kohtalaisesti Moderately	2 (9,1)
4 Melko huonosti Quite poorly	0
5 Huonosti Poorly	0

M2_6_15B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan epilepsian lääkehoidosta?
How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for epilepsy?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=22
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	1 (4,5)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	1 (4,5)
3 Kerran vuodessa Once a year	9 (40,9)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	2 (9,1)
5 Harvemmin More rarely	9 (40,9)

M2_6_16A

Miten hyvin migreenin tai muun kroonisen päänsäryn hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for migraine or other chronic headache have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=176
	n (%)
1 Hyvin Well	53 (30,1)
2 Melko hyvin Quite well	71 (40,3)
3 Kohtalaisesti Moderately	27 (15,3)
4 Melko huonosti Quite poorly	11 (6,3)
5 Huonosti Poorly	14 (8,0)

M2_6_16B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan migreenin tai muun kroonisen päänsäryn lääkähoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for migraine or other chronic headache?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=176
	n (%)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=176
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	7 (4,0)
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	17 (9,7)
3 Kerran vuodessa Once a year	45 (25,6)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	30 (17,0)
5 Harvemmin More rarely	77 (43,8)

M2_6_99A

Miten hyvin muun pitkäaikaissairauden hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet?

How well have medicines for other long-term illness have had an effect?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=204
	n (%)
1 Hyvin Well	75 (36,8)
2 Melko hyvin Quite well	61 (29,9)
3 Kohtalaisesti Moderately	41 (20,1)
4 Melko huonosti Quite poorly	14 (6,9)
5 Huonosti Poorly	13 (6,4)

M2_6_99B

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan muun pitkäaikaissairauden lääkehoidosta?

How often are you in contact with your doctor or nurse on medicines for other long-term illness?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=204
	n (%)
1 Vähintään joka kolmas kuukausi At least every third month	24 (11,8)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=204
2 Vähintään kerran puolessa vuodessa At least once in six months	41 (20,1)
3 Kerran vuodessa Once a year	78 (38,2)
4 Kerran kahdessa vuodessa Once in every other year	25 (12,3)
5 Harvemmin More rarely	36 (17,6)

M2_8

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (itsehoitolääkkeet) (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)?

Have you used any medicines available without prescription (over-the-counter medicines, OTC) (excluding vitamins, mineral supplements and herbal products) during the last week (7 days)?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 En No	1 201 (57,1)
2 Kyllä Yes	903 (42,9)

M2_9

Kuinka usein yleensä käytät ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (itsehoitolääkkeet) (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)?

How often do you usually use medicines available without prescription (over-the-counter medicines, OTC) (excluding vitamins, mineral supplements and herbal products)?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Päivittäin Every day	138 (6,6)
2 Muutaman kerran viikossa A few times a week	174 (8,3)
3 Kerran viikossa Once a week	174 (8,3)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
4 1–2 kertaa kuukaudessa Once or twice a month	538 (25,6)
5 Harvemmin kuin kerran kuukaudessa Less than once a month	931 (44,2)
6 Ei koskaan Never	149 (7,1)

M2_10

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt vitamiini- tai hivenainevalmisteita?
Have you used vitamins or mineral supplements during the last week (7days)?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 En No	778 (37,0)
2 Kyllä Yes	1 326 (63,0)

M2_11

Arvioi, kuinka paljon sinulla kuluu rahaa lääkärin määräämiin lääkkeisiin vuoden aikana.
Estimate how much you spend on your prescription medicines in one year.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n= 2104
	n (%)
1 En käytä lääkärin määräämiä lääkkeitä I don't use prescription medicines	270 (12,8)
2 Alle 100 € Less than 100€	626 (29,8)
3 100–299 €	609 (28,9)
4 300–499 €	251 (11,9)
5 500 € tai enemmän 500€ or more	214 (10,2)
6	134 (6,4)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n= 2104
En osaa sanoa I don't know	

M2_12

Ylittivätkö lääkekulusi viime vuonna niin sanotun lääkekaton (572 euroa) ja tästä syystä sait lisäkorvauksen sinulle määrätystä lääkkeistä?

Last year, did your medicine expenses exceed the annual out-of-pocket maximum (572€), after which you received an additional reimbursement on your prescription medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 En No	1 839 (87,4)
2 Kyllä Yes	169 (8,0)
3 En osaa sanoa I don't know	96 (4,6)

M2_13

Onko sinulla ollut viimeksi kuluneen vuoden aikana taloudellisia ongelmia hankkia lääkärin määräämiä lääkkeitäsi?

Have you had financial difficulties in buying prescription medicines during the last year?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä I haven't used prescription medicines	364 (17,3)
2 Ei ole ollut lainkaan ongelmia I have had no difficulties	1 393 (66,2)
3 On ollut jonkin verran ongelmia I have had some difficulties	287 (13,6)
4 On ollut paljon ongelmia I have had plenty of difficulties	60 (2,9)

M3 OSALLISTUMINEN PÄÄTÖKSENTEKOON M3 PARTICIPATION IN THE DECISION-MAKING

Seuraavat väittämät koskevat osallistumistasi lääkkeen valintaan lääkärin vastaanotolla ja apteekissa. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

The following statements concern your participation in the decision-making when you visit your doctor and in the pharmacy. Please answer even if you do not currently use medicines.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M3_1_1 Haluan keskustella lääkärin kanssa hoitovaihtoehtoista I want to discuss different treatment options with the doctor	1108 (52,7)	761 (36,2)	118 (5,6)	39 (1,9)	78 (3,7)
M3_1_2 Haluan keskustella lääkärin kanssa lääkkeen valinnasta I want to discuss the choice of medicine with the doctor	721 (34,3)	931 (44,2)	264 (12,5)	81 (3,8)	107 (5,1)
M3_1_3 Haluan päättää lääkkeen valinnasta yhdessä lääkärin kanssa I want to decide about the choice of medicine together with the doctor	633 (30,1)	867 (41,2)	365 (17,3)	119 (5,7)	120 (5,7)
M3_1_4 Yleensä olen hieman pettynyt, jos minulla ei ole lääkereseptiä mukani, kun poistun lääkärin vastaanotolta I'm usually a little disappointed, if I don't have a prescription with me, when I leave the doctor's appointment	47 (2,2)	151 (7,2)	488 (23,2)	1 219 (57,9)	199 (9,5)
M3_1_5 Haluan keskustella apteekissa edullisemmista rinnakkaisvalmisteista, jos sellaisia vaihtoehtoja on tarjolla	889 (42,3)	760 (36,1)	247 (11,7)	114 (5,4)	94 (4,5)

	Lääkebarometri Medi- cines Barom- eter n=2 104	Lääkebarometri Medi- cines Barom- eter n=2 104	Lääkebarometri Medi- cines Barom- eter n=2 104	Lääkebarometri Medi- cines Barom- eter n=2 104	Lääkebarometri Medi- cines Barom- eter n=2 104
I want to discuss about the cheapest generic medicines in the pharmacy, if there are such options					

M4 MIELIPITEET LÄÄKKEISTÄ M4 OPINIONS ON MEDICINES

Seuraavat väittämät koskevat yleisesti mielipiteitäsä lääkkeistä. Vastaathan kaikkiin väittämiin, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.

The following statements concern your opinions on medicines in general. Please answer even if you do not currently use medicines.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M4_1_1 Ilman lääkkeitä lääkärit eivät pystyisi hoitamaan ihmisiä yhtä hyvin Without medicines doctors would be less able to cure people	1 299 (61,7)	623 (29,6)	112 (5,3)	25 (1,2)	45 (2,1)
M4_1_2 Lääkärit määräävät liian paljon lääkkeitä Doctors prescribe too many medicines	213 (10,1)	811 (38,5)	636 (30,2)	115 (5,5)	329 (15,6)
M4_1_3 Lääkkeitä käyttävien ihmisten kannattaisi välillä pitää taukoa lääkkeiden käytöstä People who take medicines should stop their treatment for a while every now and again	176 (8,4)	458 (21,8)	569 (27,0)	429 (20,4)	472 (22,4)
M4_1_4 Suurin osa lääkkeistä aiheuttaa riippuvuutta Most medicines are addictive	81 (3,8)	336 (16,0)	754 (35,8)	585 (27,8)	348 (16,5)
M4_1_5 Luontaistuotteet ovat turvallisempia kuin lääkkeet Natural remedies are safer than medicines	34 (1,6)	182 (8,7)	628 (29,8)	886 (42,1)	374 (17,8)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
M4_1_6 Lääkkeet aiheuttavat enemmän haittaa kuin hyötyä Medicines do more harm than good	34 (1,6)	114 (5,4)	772 (36,7)	1 027 (48,8)	157 (7,5)
M4_1_7 Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään parempaa elämää Medicines help many people to live better lives	1 272 (60,5)	741 (35,2)	39 (1,9)	9 (0,4)	43 (2,0)
M4_1_8 Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään pidempään Medicines help many people live longer	1 132 (53,8)	738 (35,1)	82 (3,9)	14 (0,7)	138 (6,6)
M4_1_9 Kaikki lääkkeet ovat myrkyjä All medicines are poisons	59 (2,8)	196 (9,3)	481 (22,9)	1 197 (56,9)	171 (8,1)
M4_1_10 Lääkärit luottavat lääkkeisiin liikaa Doctors place too much trust on medicines	150 (7,1)	596 (28,3)	742 (35,3)	268 (12,7)	348 (16,5)
M4_1_11 Jos lääkäreillä olisi enemmän aikaa potilaille, he määräisivät vähemmän lääkkeitä If doctors had more time with patients they would prescribe fewer medicines	347 (16,5)	836 (39,7)	402 (19,1)	131 (6,2)	388 (18,4)
M4_1_12 Yleensä lääkkeiden hyödyt ovat suuremmat kuin niiden riskit In most cases the benefits of medicines outweigh the risks	905 (43,0)	908 (43,2)	111 (5,3)	35 (1,7)	145 (6,9)

M5 MIELIPITEET ITSEHOITOLÄÄKKEISTÄ M5 OPINIONS ON OVER-THE-COUNTER (OTC) MEDICINES

Seuraavat väittämät koskevat ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (itsehoitolääkkeet) ja niiden käyttöön liittyviä riskejä. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään itsehoitolääkettä.

The following statements concern your opinions on medicines available without prescription (over-the-counter medicines, OTC) and their risks. Please answer even if you do not currently use OTC medicines.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M5_1_1 Itsehoitolääkkeet ovat vaarattomia riippumatta siitä miten niitä käytetään OTC medicines are harmless despite on how they are used	19 (0,9)	92 (4,4)	726 (34,5)	1 113 (52,9)	154 (7,3)
M5_1_2 Itsehoitolääkkeet ovat vaarattomia niin kauan kuin noudatetaan ohjeita OTC medicines are harmless as long as instructions are followed	310 (14,7)	1 161 (55,2)	410 (19,5)	83 (3,9)	140 (6,7)
M5_1_3 Itsehoitolääkkeillä on riskinsä, vaikka noudattaisi pakkauksen ohjeita There are risks associated with OTC medicines, although instructions in the package are followed	377 (17,9)	992 (47,1)	432 (20,5)	65 (3,1)	238 (11,3)
M5_1_4 Itsehoitolääkkeitä tulisi käyttää ainoastaan lääkärin, hoitajan tai apteekkihenkilöstön suosituksesta OTC medicines should only be used by the recommendation from a doctor, a nurse or personnel in the pharmacy	233 (11,1)	716 (34,0)	756 (35,9)	211 (10,0)	188 (8,9)
M5_1_5 Pyrin hoitamaan vaivani muuten kuin	369	867	553	111	204

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
itsehoitolääkkeillä I try to treat my discomfort by other means than by OTC medicines	(17,5)	(41,2)	(26,3)	(5,3)	(9,7)
M5_1_6 Itsehoitolääkkeet ovat tehokkaita OTC medicines are effective	98 (4,7)	916 (43,5)	480 (22,8)	112 (5,3)	498 (23,7)
M5_1_7 Itsehoitolääkkeiden haittavaikutukset huolestuttavat minua I am concerned on the adverse effects of OTC medicines	167 (7,9)	605 (28,8)	734 (34,9)	305 (14,5)	293 (13,9)

M9 TERVEYDEN LUKUTAITO
M9 HEALTH LITERACY

Seuraavat väittämät koskevat tietoa, jota saat terveydestäsi ja lääkkeistäsi. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkettä.
 The following statements concern the information you receive on your health and medicines. Please answer each statement even if you are not currently using any medicines.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Aina Always	Usein Often	Joskus Sometimes	Harvoin Seldom	Ei koskaan Never
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M9_1_1 Kuinka usein sinulla on ongelmia ymmärtää terveydentilaasi liittyviä asioita, koska saamasi kirjallinen materiaali on vaikeaselkoista? How often do you have difficulties to understand matters related to your health status, because the written material you received was obscure?	41 (1,9)	186 (8,8)	703 (33,4)	835 (39,7)	339 (16,1)
M9_1_2 Onko sinulla tapana lukea lääkepakkauksesta löytyvä pakkausseloste ennen kuin aloitat uuden lääkityksen ensimmäistä kertaa? Do you tend to read the package leaflet included in the medicine package before you start using a new medicine for the first time?	905 (43,0)	654 (31,1)	328 (15,6)	174 (8,3)	43 (2,0)
M9_1_3 Kuinka usein lääkepakkauksesta löytyvän pakkausselosteen ohjeita on mielestäsi vaikea ymmärtää? How often do you find the instructions in the package leaflet included in the medicine package difficult to understand?	43 (2,0)	199 (9,5)	794 (37,7)	829 (39,4)	239 (11,4)

M9_2

Kuinka hyvin pystyt mielestäsi yleensä noudattamaan ohjeita, jotka on kirjoitettu lääkepakkauksen tarralappuun apteekissa, lääkärin määräämissä lääkkeissä?

How well are you usually able to follow the instructions that are written in the adhesive label of the medicine package in the pharmacy, in prescription medicines?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Erittäin hyvin Very well	1 425 (67,7)
2 Melko hyvin Quite well	626 (29,8)
3 Kohtalaisesti Moderately	49 (2,3)
4 Melko huonosti Quite poorly	2 (0,1)
5 Erittäin huonosti Very poorly	2 (0,1)

M11 LÄÄKKEIDEN OSTOPAIKAT M11 PURCHASE PLACES OF MEDICINES

Seuraavat väittämät koskevat lääkkeiden ostamista. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi itse ostanut lääkkeitä.

The following statements concern purchasing of medicines. Please answer even if you have not purchased medicines yourself.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M11_1_1 Apteekkeja on riittävän lähellä, jotta saan lääkkeeni vaivattomasti There are pharmacies situated close enough, so that I can obtain medicines easily	1 529 (72,7)	465 (22,1)	67 (3,2)	27 (1,3)	16 (0,8)
M11_1_2 Lääkkeiden hankinta on vaikeaa vähäisten ostopaikkojen vuoksi Obtaining medicines is difficult because of the lack of places to buy them	26 (1,2)	97 (4,6)	457 (21,7)	1 466 (69,7)	58 (2,8)
M11_1_3 Olen usein ollut tilanteessa, jossa olisin tarvinnut lääkettä, mutta apteekki on ollut kiinni I have often been in a situation where I needed a medicine, but the pharmacy was closed	118 (5,6)	276 (13,1)	602 (28,6)	1 046 (49,7)	62 (2,9)
M11_1_4 Ostaisin mieluummin itsehoitolääkkeeni päivittäistavarakaupasta kuin apteekista I would rather buy over-the-counter (OTC) medicines from a grocery store than a pharmacy	309 (14,7)	469 (22,3)	532 (25,3)	534 (25,4)	260 (12,4)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
M11_1_5 Asioisin mieluummin itse apteekissa kuin tilaisin lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta I would rather visit a pharmacy than order my medicines from a pharmacy webstore	986 (46,9)	629 (29,9)	252 (12,0)	79 (3,8)	158 (7,5)
M11_1_6 Voisin ostaa lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta I could buy my medicines from a pharmacy webstore	323 (15,4)	681 (32,4)	519 (24,7)	399 (19,0)	182 (8,7)

M13 LÄÄKEHOIDON SEURANTA
M13 FOLLOW-UP OF THE MEDICAL TREATMENT

M13_1

Onko sinulla ajantasainen lista käyttämistäsi lääkkeitä (esim. lääkekortti)?

Do you have an up-to-date list of the medicines you use (e.g. a medicines card)?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n= 2104
	n (%)
1 Ei No	1 725 (82,0)
2 Kyllä Yes	379 (18,0)

M13_2

Tiedätkö, miksi lääkäri on määrännyt sinulle lääkkeitä?

Do you know, why your doctor has prescribed medicines to you?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
0 Minulla ei ole käytössä reseptilääkkeitä I am not using any prescription medicines	456 (21,7)
1 Tiedän kaikkien käyttämieni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset I know the reasons for using all of my prescription medicines	1 606 (76,3)
2 Tiedän joidenkin käyttämieni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset I know the reasons for using some of my prescription medicines	25 (1,2)
3 En tiedä, mutta haluaisin tietää I don't know, but I would like to know	3 (0,1)
4 En tiedä, eikä minulla ole siihen tarvetta I don't know and I have no need to know	14 (0,7)

M13_3

Miten seuraat itse terveydentilaasi ja lääketoitosi vaikutuksia? Voit valita useita vaihtoehtoja.

How do you monitor your health status and the effects of your medicinal treatment yourself?

You may choose multiple options.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
M13_3_1 En seuraa lainkaan I don't monitor at all	185 (8,8)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
M13_3_2 Laboratoriomittausten tuloksista (esimerkiksi kolesteroliarvot) By laboratory measurements (for example, blood cholesterol level)	806 (38,3)
M13_3_3 Omamittauksilla (esimerkiksi verenpaineen tai verensokerin seuranta) By self-measurements (for example, blood pressure or blood sugar)	841 (40,0)
M13_3_4 Seuraamalla painoani By monitoring my weight	796 (37,8)
M13_3_5 Aktiivisuusmittarin tai puhelimen terveyssovelluksen avulla (esimerkiksi askeleet, uni, syke) With a fitness tracker or a health app in my mobile phone (for example, steps, sleep, heart rate)	404 (19,2)
M13_3_6 Seuraamalla yleistä vointiani By observing my general well-being	1 538 (75,2)
M13_3_7 Jollain muulla tavalla By some other means	76 (3,6)

M13_4

Omakanta on kansalaisille tarkoitettu verkkopalvelu (www.kanta.fi/omakanta), johon pankkitunnuksilla tai muulla sähköisellä varmenteella sisään kirjautumalla voi tarkastella omia ja alle 10-vuotiaan huollettavan resepti- ja terveystietoja. Käytätkö Omakantaa resepti- ja/tai terveystietojen katseluun?

My Kanta is a web-based service intended for citizens (www.kanta.fi/omakanta), in which one can look for his or her own or under 10-year-old dependant's prescription and health records by logging in with online bank or other electronic IDs. Do you use My Kanta to browse your prescriptions and/or health records?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Kyllä käytän Yes, I do	1 749 (83,1)
2 Olen käyttänyt, mutta en aio käyttää enää I have used it, but I am not going to use it anymore	32 (1,5)
3 En ole koskaan käyttänyt I have never used it	323 (15,4)

M13_5

Toivoisitko, että Omakantaan voisi lisätä myös tiedot itsehoitolääkkeistä, ravintolisistä, luontaistuotteista ja vitamiineista?

Do you wish that information on over-the-counter (OTC) medicines, mineral supplements, health food and vitamins could be added to My Kanta?

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
1 Ei No	1 178 (56,0)
2 Kyllä Yes	926 (44,0)

M13_6

Oletko koskaan jättänyt kertomatta lääkärille, että käytät jotain reseptilääkettä? Voit valita seuraavista useita vaihtoehtoja.

Have you ever neglected telling your doctor that you are using some prescription medicine? You may choose multiple options.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
	n (%)
M13_6_1 En No	1 736 (82,5)
M13_6_2 Kyllä, koska olen unohtanut kertoa Yes, because I have forgotten to tell	159 (7,6)
M13_6_3 Kyllä, koska en halunnut kertoa käyttäväni kyseistä reseptilääkettä Yes, because I didn't want to tell I am using a certain medicine	24 (1,1)
M13_6_4 Kyllä, koska en nähnyt asiaa tarpeelliseksi Yes, because I didn't think it was necessary	86 (4,1)
M13_6_5 Kyllä, koska lääkärillä oli kiire Yes, because the doctor was in a hurry	38 (1,8)
M13_6_6 Kyllä, koska minulla ei ollut yhteistä kieltä lääkärin kanssa Yes, because I and my doctor didn't have a shared language	14 (0,7)
M13_6_7 Kyllä, koska lääkäri ei kysynyt minulta lääkkeiden käytöstä Yes, because my doctor didn't ask about my use of medicines	130 (6,2)
M13_6_8 Kyllä, koska oletan lääkärin näkevän kaikki käyttämäni lääkkeet tietokoneelta Yes, because I assumed that my doctor saw on the computer the list of medicines I am using	143 (6,8)
M13_6_9 Kyllä, joku muu syy Yes, because of some other reason	9 (0,4)

M14 ROKOTTEET M14 VACCINES

Seuraavat väittämät koskevat kokemuksiasi rokotteista ja rokottamisesta. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi viime aikoina ottanut rokotuksia.

The following statements concern your experiences on vaccines and vaccinating. Please answer each statement even if you have not had any vaccines lately.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M14_1_1 Kaikkien tulisi rokottautua kansallisen rokotusohjelman mukaisesti Everyone should get vaccinated according to the national vaccination program	1 546 (73,5)	407 (19,3)	72 (3,4)	37 (1,8)	42 (2,0)
M14_1_2 Rokotteet ovat turvallisia Vaccines are safe	650 (30,9)	1 165 (55,4)	169 (8,0)	41 (1,9)	79 (3,8)
M14_1_3 Rokottaminen on hyvä tapa suojautua tauteja vastaan Vaccinating is a good way to protect against diseases	1 432 (68,1)	595 (28,3)	42 (2,0)	14 (0,7)	21 (1,0)
M14_1_4 Tiedän, mitä rokotuksia minulla tulisi olla I know what vaccinations I should have	757 (36,0)	925 (44,0)	268 (12,7)	62 (2,9)	92 (4,4)
M14_1_5 Rokotussuojani on ajan tasalla My vaccination cover is up-to-date	931 (44,2)	718 (34,1)	148 (7,0)	55 (2,6)	252 (12,0)
M14_1_6 Minulla on tarpeeksi tietoa rokotuksilla ehkäistävästä taudeista I have enough information about the	540 (25,7)	968 (46,0)	360 (17,1)	79 (3,8)	157 (7,5)

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
diseases that can be prevented by vaccinations					
M14_1_7 Minulla on tarpeeksi tietoa rokotteista I have enough information about vaccines	468 (22,2)	906 (43,1)	466 (22,1)	110 (5,2)	154 (7,3)
M14_1_8 Rokottaminen on ristiriidassa ajatusmaailmani kanssa Vaccinating contradicts with my way of thinking	30 (1,4)	90 (4,3)	311 (14,8)	1 591 (75,6)	82 (3,9)

M15 LÄÄKKEET JA YMPÄRISTÖ M15 PHARMACEUTICALS AND THE ENVIRONMENT

Seuraavat väittämät liittyvät lääkkeisiin ja ympäristöön. Vastaathan jokaiseen väittämään.
The following statements concern pharmaceuticals and the environment. Please answer each statement.

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2104
	Täysin samaa mieltä I fully agree	Jokseenkin samaa mieltä I partly agree	Jokseenkin eri mieltä I partly disagree	Täysin eri mieltä I fully disagree	En osaa sanoa I don't know
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
M15_1_1 Lääkkeet päätyvät ympäristöön pääasiassa ihmisten lääkkeiden käytön seurauksena Pharmaceuticals end up in the environment mainly as a result of medicine usage by people	643 (30,6)	1 027 (48,8)	171 (8,1)	20 (1,0)	243 (11,5)
M15_1_2 Lääkkeet päätyvät ympäristöön pääasiassa lääketeollisuuden jätevesistä Pharmaceuticals end up in the environment mainly from the effluents of pharmaceutical industry	148 (7,0)	639 (30,4)	600 (28,5)	153 (7,3)	564 (26,8)
M15_1_3 Suomen vesistöissä on mitattavissa olevia lääkeainepitoisuuksia There are measurable concentrations of pharmaceuticals in the Finnish natural waters	677 (32,2)	757 (36,0)	142 (6,7)	16 (0,8)	512 (24,3)
M15_1_4 Käyttämättä jääneet ja vanhentuneet lääkkeet soveltuvat hävitettäväksi sekajätteissä Unused and expired medicines are suitable to be disposed via mixed waste	20 (1,0)	44 (2,1)	145 (6,9)	1 835 (87,2)	60 (2,9)
M15_1_5 Lääkeainejäämät luonnossa	1 131	722	82	28	141

	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104	Lääkebarometri Medicines Barometer n=2 104
aiheuttavat riskin ympäristölle Pharmaceutical residues in the nature pose a risk to the environment	(53,8)	(34,3)	(3,9)	(1,3)	(6,7)
M15_1_6 Lääkkeiden ympäristövaikutukset ovat minulle uusi ja tuntematon asia Environmental effects of pharmaceuticals are a new and unfamiliar matter to me	91 (4,3)	368 (17,5)	728 (34,6)	821 (39,0)	96 (4,6)
M15_1_7 Lääkkeiden ympäristövaikutuksista on liian vähän tietoa saatavilla There is too little information available on the environmental effects of pharmaceuticals	509 (24,2)	1 059 (50,3)	259 (12,3)	75 (3,6)	202 (9,6)
M15_1_8 Olen huolissani lääkkeiden mahdollisista ympäristövaikutuksista I am concerned about possible environmental effects of pharmaceuticals	542 (25,8)	966 (45,9)	301 (14,3)	117 (5,6)	178 (8,5)
M15_1_9 Lääkkeen pakkausselosteessa kerrotaan lääkkeen oikeasta hävittämistavasta There is information of the correct disposal of medicine in the package leaflet	779 (37,0)	690 (32,8)	147 (7,0)	64 (3,0)	424 (20,2)

The logo for Fimea, the Finnish Medicines Agency. It features the word "fimea" in a lowercase, blue, sans-serif font. The letter "i" is stylized with a small pink horizontal bar above its dot.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Säkerhets- och utvecklingscentret
för läkemedelsområdet
Finnish Medicines Agency

ISBN 978-952-7299-XX-X